

ETPC odrzucił odwołanie Polski ws. więzień CIA

18 lutego 2015

Trybunał w Strasburgu odrzucił odwołanie rządu od wyroku uznającego, że Polska naruszyła konwencję praw człowieka ws. więzień CIA. MSZ zapowiada wykonanie wyroku. Adwokaci więźniów i organizacje pozarządowe liczą na przyspieszenie i przejrzystość polskiego śledztwa w sprawie.

Ogłoszona we wtorek 17 lutego na stronach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka decyzja tzw. panelu pięciu sędziów ETPC oznacza, że jego Wielka Izba nie rozpatrzy odwołania Polski, o co wnosił rząd. ETPC nie uzasadnia decyzji o odrzuceniu odwołań.

W październiku 2014 roku polski rząd odwołał się od wyroku Trybunału, który uznał, że nasz kraj naruszył konwencję praw człowieka ws. więzień CIA. Polska wniosła, by Wielka Izba rozpatrzyła odwołanie od wyroku Izby z lipca 2014.

Siedmioosobowy skład ETPC uwzględnił skargi na Polskę, złożone przez Palestyńczyka Abu Zubajdę i Saudyjczyka Abd al-Rahima al-Nashiriego. Obaj twierdzą, że w latach 2002-2003 zostali – za przyzwoleniem polskich władz – osadzeni przez CIA w tajnym więzieniu w Polsce, gdzie CIA ich torturowała. Polska wnosiła o odrzucenie skarg, co uzasadniała m.in. faktem, że wciąż toczy się polskie śledztwo w sprawie, a zajmując wcześniej stanowisko, rząd mógłby wpłynąć na niezależną prokuraturę.

ETPC stwierdził siedem naruszeń przez Polskę konwencji praw człowieka. Uznano, że Polska naruszyła m.in. zakaz tortur i niehumanitarnego traktowania, gdyż miała obowiązek upewnić się, czy osoby pozostające pod jej jurysdykcją nie są poddane torturom. Zarazem podkreślono, że tortury skarżących w ośrodku wywiadu w Starych Kiejkutach były „wyłącznie odpowiedzialnością” CIA. ETPC uznał też, że Polska nie

wywiązała się z obowiązku współpracy z nim, a polskie śledztwo jest nieefektywne. Oddalono skargę tylko co do naruszenia zasady wolności wypowiedzi. Skarżącym przyznano po 100 tys. euro zadośćuczynienia (plus 30 tys. euro Abu Zubajdzie). Trybunał uznał za „wystarczająco przekonujące” twierdzenia skarżących o uwięzieniu i torturowaniu.

Każda ze stron postępowania w ETPC może „w wyjątkowych przypadkach wnioskować o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby”. Wniosek o rozpatrzenie sprawy przez 17-osobową Wielką Izbę trafia do jej pięciu sędziów. Przyjmują oni taki wniosek i kierują go do Wielkiej Izby, „jeśli sprawa ujawnia poważne zagadnienie dotyczące interpretacji lub stosowania konwencji i jej protokołów lub poważną kwestię o znaczeniu ogólnym”. Jeśli odrzucają taki wniosek, wyrok Izby staje się ostateczny.

Już ponad rok temu krakowska prokuratura, prowadząca śledztwo w sprawie tajnych więzień CIA w Polsce, ujawniła, że zarzuty przedstawiono jednej osobie. Nie podano ani kto to jest, ani kiedy zarzuty postawiono. Media podawały, że chodzi o byłego szefa Agencji Wywiadu Zbigniewa Siemiątkowskiego. Śledztwo jest przedłużone do 11 kwietnia 2015 r.

W grudniu ubiegłego roku ujawniono raport amerykańskiej senackiej komisji do spraw wywiadu na temat działań CIA i ich więzień poza USA. Oceniono, w nim że częścią programy przesłuchań były brutalne tortury, które na dodatek były nieskuteczne. Wiele miejsce poświęcono w nim działaniom CIA w państwie, które w grudniu 2002 r. przyjęło dwóch więźniów: Abu Zubajdę i al-Nashiriego. Amerykańska prasa podawała, że Polska miała dostać od USA 15 mln dolarów w zamian za tajne więzienie CIA na swym terytorium.

Autorstwo: jkl

Źródło: Lewica.pl